

використання механізмів промислово-виробничих, техніко-впроваджувальних і туристично-рекреаційних особливих економічних зон, технопарків у сфері високих технологій з метою розширення приватних інвестицій;

4) стабілізацію законодавчої та нормативної бази з метою забезпечення сприятливих умов розвитку підприємництва;

5) невтручання органів державної виконавчої влади в господарську діяльність суб'єктів підприємництва;

6) забезпечення всім суб'єктам господарювання захисту прав власності, майна, результатів праці, а також інтелектуальної власності [6, с. 49].

У зв'язку з цим актуальним є завдання вдосконалення внутрішньогалузевої структури самого підприємства машинобудування. Одним із напрямів має стати, на наш погляд, збільшення частки високорентабельних видів продукції, що дають змогу підвищити техніко-технологічний рівень підприємств інших галузей.

Висновки. Пріоритетними завданнями підвищення ефективності інвестиційної діяльності підприємств машинобудування є створення належно функціонуючого механізму забезпечення ефективної інвестиційної діяльності підприємств машинобудування; забезпечення доцільного фінансового аналізу підприємства та оцінка рівня інвестиційних ризиків; можливе покращення інвестиційного клімату та забезпечення інвестиційної привабливості за рахунок надання точної, об'єктивної та повної інформації всім суб'єктам інвестиційної діяльності (акціонерам, інвесторам, кредиторам) про фінансово-економічний стан підприємства; удосконалення системи бухгалтерського обліку за рахунок виконання функцій джерела формування економічних показників. Всі показники в сукупності забезпечують ефективну інвестиційну діяльність підприємства машинобудування, а тому їх дослідження та аналіз є сьогодні запорукою розвитку машинобудівної галузі в Україні.

Список використаних джерел:

1. Мельник Л.Г. Экономика предприятия / Л.Г. Мельник. – Сумы: «Университетская книга», 2003. – 550 с.
2. Національний інститут стратегічних досліджень при Президентові України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/451>
3. Офіційний сайт Державної служби статистики України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua
4. Барташевська Ю.М. Розвиток машинобудування України: стан, проблеми, перспективи / Ю.М. Барташевська // Європейський вектор економічного розвитку. – 2014. – № 1 (8). – С. 19–25.
5. Максименко М.М. Машинобудування. Проблематика галузі [Scientific breakthrough engineering] / М.М. Максименко // Економіка підприємства. – 2015. – № 47. – С. 24–27.
6. Васюков О.Я. Машинобудування в Україні [Engineering in Ukraine] / О.Я. Васюков / Економіка підприємства – 2014 – № 45. – С. 49–52.

УДК 658.114.5.014.1

Гуцалюк О.М.,
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економіки, менеджменту та комерційної діяльності,
Центральноукраїнський національний технічний університет

ІНТЕГРАЦІЙНИЙ БАЗИС УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТНИМ ПОЗИЦІОНУВАННЯМ КОРПОРАТИВНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Гуцалюк О.М. Інтеграційний базис управління конкурентним позиціонуванням корпоративних підприємств. У статті процеси корпоративної інтеграції подано як підґрунтя для конкурентного позиціонування об'єднання підприємств. У розрізі ідентифікованих сфер прояву конкурентних переваг суб'єктів господарювання подано особливості використання таких переваг корпоративними інтегрованими об'єднаннями. Визначено систему ефектів синергії інтеграційної взаємодії, яку покладено в основу розроблення інтеграційної стратегії підвищення конкурентоспроможності корпоративних підприємств. Розвинуто матричний підхід до вибору стратегії та параметрів конкурентного позиціонування корпоративних підприємств. Деталізовано першопричини досягнення конкурентних переваг підприємства на інтеграційному підґрунті.

Ключові слова: корпоративне інтеграційне об'єднання, конкурентоспроможність, інтеграційний розвиток, конкурентне позиціонування, синергія.

Гуцалюк А.Н. Интеграционный базис управления конкурентным позиционированием корпоративных предприятий. Процессы корпоративной интеграции в статье представлены как основа конкурентного позиционирования объединения предприятий. В разрезе идентифицированных сфер появления конкурентных преимуществ у субъектов хозяйствования представлены особенности использования таких преимуществ корпоративными интегрированными объединениями. Определена система эффектов синергии интеграционного взаимодействия, которая положена в основу разработки интеграционной стратегии повышения конкурентоспособности корпоративных предприятий. Усовершенствован матричный подход к выбору стратегии и параметров конкурентного позиционирования корпоративных предприятий. Детализованы первопричины достижения конкурентных преимуществ предприятия на интеграционной основе.

Ключевые слова: корпоративное интеграционное объединение, конкурентоспособность, интеграционное развитие, конкурентное позиционирование, синергия.

Gutsalyuk A.M. The integration approach for the corporate enterprises competitive positioning. The article contains the representation of the corporate integration processes as the basis for the business association competitive positioning. The fields of economic entities competitive advantages manifestation are identified. The features of the use of such field by corporate integrated associations are submitted. The system of synergy effects of integration interaction is determined. This system is the basis for the development of an integration strategy for corporate enterprises competitiveness increasing. The matrix approach to the strategy choice and parameters of corporate enterprises competitive positioning identification is developed. The root causes of the enterprise competitive advantages achievement by the integration basis are detailed.

Key words: corporate integration, competitiveness, integration development, competitive positioning, synergy

Постановка проблеми. Сучасні умови непередбачуваних змін турбулентного середовища господарювання вимагають від підприємств пошуку нових шляхів адаптування до таких змін та формування відповідного інструментарію вироблення стратегії конкурентного позиціонування. Основу підвищення конкурентного статусу кожного конкретного підприємства може становити значна кількість факторів, у тому числі й фактор залучення підприємства до інтеграційної взаємодії з іншими учасниками ринку. Така взаємодія може базуватися як на комбінуванні особливостей чи конкурентних переваг окремих підприємств, так і на збільшенні ринкової влади за рахунок операцій поглинання конкурентів. Інтернаціоналізація ринкового середовища та нівелювання наявності кордонів держав транснаціональними корпораціями привели до актуалізації розгляду інтеграційних стратегій як фактора досягнення глобальної конкурентоспроможності відокремленими суб'єктами господарювання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вивченню категорії «конкурентоспроможність» присвячений значний доробок учених-економістів. Як правило, дослідники акцентують увагу на окремих похідних цієї категорії, таких як конкурентний статус (як порівняльна характеристика можливості участі у конкурентній боротьбі), конкурентна поведінка (як сукупність дій щодо конкурентів), конкурентостійкість (як здатність підтримувати обрану позицію), конкурентний потенціал (як можливість утворення довгострокових конкурентних переваг), конкурентне позиціонування (визначення ринкової ніші на основі визначення відмінностей щодо пропозиції конкурентів) тощо. Зрозуміло, що досліджувати конкурентоспроможність потрібно лише з позиції одночасного врахування особливостей всіх перерахованих складників цієї категорії. Водночас доречною є думка Ю.Б. Рубіна [13, с. 122] щодо розгляду конкурентної позиції як найбільш узагальненого уявлення про рівень конкурентоспроможності. У контексті ж виникнення інтеграційних об'єднань підприємств прийнята орієнтація на конкурентну позицію

бачиться ще більш актуальною з огляду на можливість визначення такої позиції як щодо оточення чи конкурентів, так і щодо решти стейкхолдерів.

Поширення транснаціональних компаній та інтегрованих структур бізнесу спричинило переорієнтацію уваги дослідників та вивчення особливостей управління конкурентоспроможністю корпоративних інтегрованих об'єднань (КІО). Дослідженням конкурентоспроможності КІО займалися такі учені, як, наприклад, В.М. Горбатов [4, с. 306–248] (висвітлив аспекти заснованої на синергетичному підході оцінки конкурентоспроможності інтеграційних структур), Л.І. Піддубна [10, с. 82–91] (розробила системно-праксеологічну модель конкурентоспроможності транснаціональних корпорацій), К.К. Прахалад [11] (надав концепцію підтримки конкурентоспроможності на основі клієнтської інтеграції) та Б.А. Анікін зі співавторами [1] (окреслив інтеграційний аспект концентрації на ключових конкурентних перевагах підприємств). Показовою тут є розробка О.В. Богаєвської [2], яка розглянула процес трансформації міжнародних корпорацій у глобальні інтегровані підприємства, які засновані на розподілі функцій та видів активності між учасниками інтеграційної взаємодії за критерієм ефективності. Зрозуміло, що введення такого критерію приводить до зростання рівня конкурентоспроможності такого інтегрованого підприємства, хоча відповідного акценту в роботі О.В. Богаєвської [2] зроблено і не було.

Відразу слід звернути увагу все ж таки на досить обмежене висвітлення у економічній літературі питань оцінювання та управління конкурентоспроможністю саме інтегрованих об'єднань суб'єктів господарювання, а не окремих підприємств. Винятком є хіба що дослідження конкурентоспроможності в межах концепції організаційної екології [3; 12] та теорії промислових кластерів [14]. Організаційна екологія, досліджуючи динаміку організаційних співтовариств, розглядає конкурентоспроможність таких товариств через взаємини учасників таких популяцій [3, с. 111] та характеристики ресурсно-екологічної ніші [12]. Ана-

логічно і кластерна теорія оперує поняттями конкурентоспроможності кластера, яка базується на синергії потенціалів членів кластера, і тим самим враховує не всі складники феномену корпоративної інтеграції. Такі дослідження [3, 12, 14] більше корелюють із визначенням регіональної конкурентоспроможності, а не конкурентоспроможності КІО. Водночас обраний ними інструментарій вже апробовано в межах інтеграційно-коопераційної взаємодії економічних об'єктів. Це підтверджує доречність адаптації такого інструментарію до умов КІО.

Існує також цілий пласт досліджень, в яких інтеграція розглядається як фактор підвищення конкурентоспроможності економічного суб'єкта. На жаль, за змістом такі дослідження переважно присвячені висвітленню можливих ефектів, які надає інтеграційна взаємодія, та опосередковано торкаються впливу таких ефектів на рівень конкурентоспроможності. Наприклад, О.Д. Мацоян [9] дослідив появу конкурентних переваг від провадження угод щодо вертикальної чи горизонтальної інтеграції у галузі будівництва. В.Ю. Григор'єв [5], у свою чергу, робить наголос на зростання ринкової влади в інтегрованих корпораціях та пропонує механізм інтеграції інтересів таких корпорацій з інтересами регіонального бізнесу. Відповідно і фактором конкурентоспроможності постають напрями гармонізації таких інтересів. Водночас розробки цього автора [5] потребують доопрацювання в частині конкретизації умов та параметрів ведення конкурентної боротьби, адже ним висвітлено лише загальний підхід до оцінки прояву означеної синергії.

Дослідженню інтеграційних ефектів у зв'язку з конкурентоспроможністю об'єднання підприємств присвячена і робота Т.В. Іванової [7]. У її дослідженні висвітлено етапи інтеграційного процесу, який на виході має утворити конкурентоспроможну бізнес-групу. Незважаючи на ґрунтовність цієї праці, вона лише стверджує, що інтеграція надає конкурентні переваги, але не визначає, яким чином КІО має реалізовувати такі переваги. Найбільш ґрунтовною роботою є проведене Ю.Б. Івановим та А.А. Пилипенко [8, с. 231–243] дослідження. У ньому висвітлено підхід до моделювання конкурентної поведінки КІО з урахуванням настанов концепції динамічної компетентості, який передбачає комбінування наявних у учасників КІО ключових конкурентних переваг відповідно до обраної моделі присутності на ринку. При цьому таке комбінування реалізується як через перегляд глибини і масштабу інтеграції наявних учасників КІО, так і через зміну їх складу.

Водночас розгляд авторами [8] особливостей конкурентної поведінки інтегрованого об'єднання підприємств має бути розширений урахуванням параметрів конкурентного позиціонування та розробленням підходу до визначення конкурентного статусу такого об'єднання. Таким чином, виникає актуальна проблема наукового обґрунтування підходу щодо одночасного розгляду інтеграційного процесу як фактора виникнення конкурентних переваг та як інструменту коригування конкурентної позиції корпоративного об'єднання підприємств.

Формулювання цілей статті. Метою статті є дослідження особливостей конкурентної поведінки різного роду корпоративних об'єднань підприємств

та розвиток теоретико-методичного забезпечення їх конкурентного позиціонування, заснованого на урахуванні інтеграційного потенціалу корпоративної взаємодії. Основу реалізації поставленої мети становить авторська гіпотеза про можливість співвіднесення ефектів та стимулів старту інтеграційного процесу та факторів формування конкурентного статусу економічного суб'єкта.

Виклад основного матеріалу дослідження. У наявних економічних дослідженнях авторами виокремлено широкий перелік факторів, які спричиняють успіх підприємства у конкурентній боротьбі. В агрегованому вигляді такі фактори розподіляються між означеними на рис. 1 концепціями отримання конкурентних переваг. Успішність конкурентного позиціонування КІО значною мірою залежить від того, наскільки будуть враховані переваги кожної з означених концепцій: ринкової, ресурсної та інституціональної. Водночас слід звернути увагу на наявність не меншого переліку факторів, які обґрунтовують доречність виникнення інтеграційного об'єднання підприємств. Автором вже робилася систематизація таких факторів [6], яка привела до визначення цілої низки стимулів утворення КІО. Як можна побачити з рис. 1, ці фактори доволі тісно збігаються з факторами, які дають переваги у конкурентній боротьбі.

Саме тому нами пропонується обґрунтовувати конкурентне позиціонування КІО на основі перетину факторів успіху у конкурентній боротьбі та мотивів старту інтеграційного процесу. Зони зазначеного перетину будемо трактувати як сфери прояву інтеграційних конкурентних переваг. Прийняття цієї пропозиції дало змогу представити у табл. 1 ці сфери конкурентних переваг більш конкретизовано з урахуванням можливості їх використання тим чи іншим КІО. Окрім того, в табл. 1 виникнення таких переваг представлено в розрізі можливих проявів ефекту синергії інтеграційної взаємодії. Саме врахування напрямів прояву ефекту синергії повинно бути основою вироблення динамічної конкурентної позиції КІО, яка у такому разі перетворюється на модель координації зусиль учасників КІО щодо підтримки обраної позиції.

Означена координація зусиль може відбуватися на інтеграційному підґрунті. При цьому логіка та перебіг інтеграційного процесу мають відповідати орієнтирам корпоративного розвитку. Відповідно потребує певного удосконалення підхід до вибору стратегії та параметрів конкурентного позиціонування корпоративних підприємств. Загальноприйнятим підходом тут є застосування матричних методів чи портфельного аналізу. Саме тому для обґрунтування параметрів конкурентного позиціонування КІО пропонується використання стратегічних матриць «форма утворення корпоративного інтеграційного об'єднання – підхід до конкурентного позиціонування», «відношення до перегляду складу учасників – види встановлених інтеграційних обмежень», «жорсткість інтеграція – потреба в ключових компетентностях», «сфера прояву конкурентних переваг від інтеграції – вид конкурентної поведінки», «акселератори інтеграційного зростання – організаційна форма корпоративного об'єднання». Приклад однієї з таких матриць представлено на рис. 2.

Як можна побачити, подана на рис. 2 стратегічна матриця визначає, яким чином буде співвідноситися

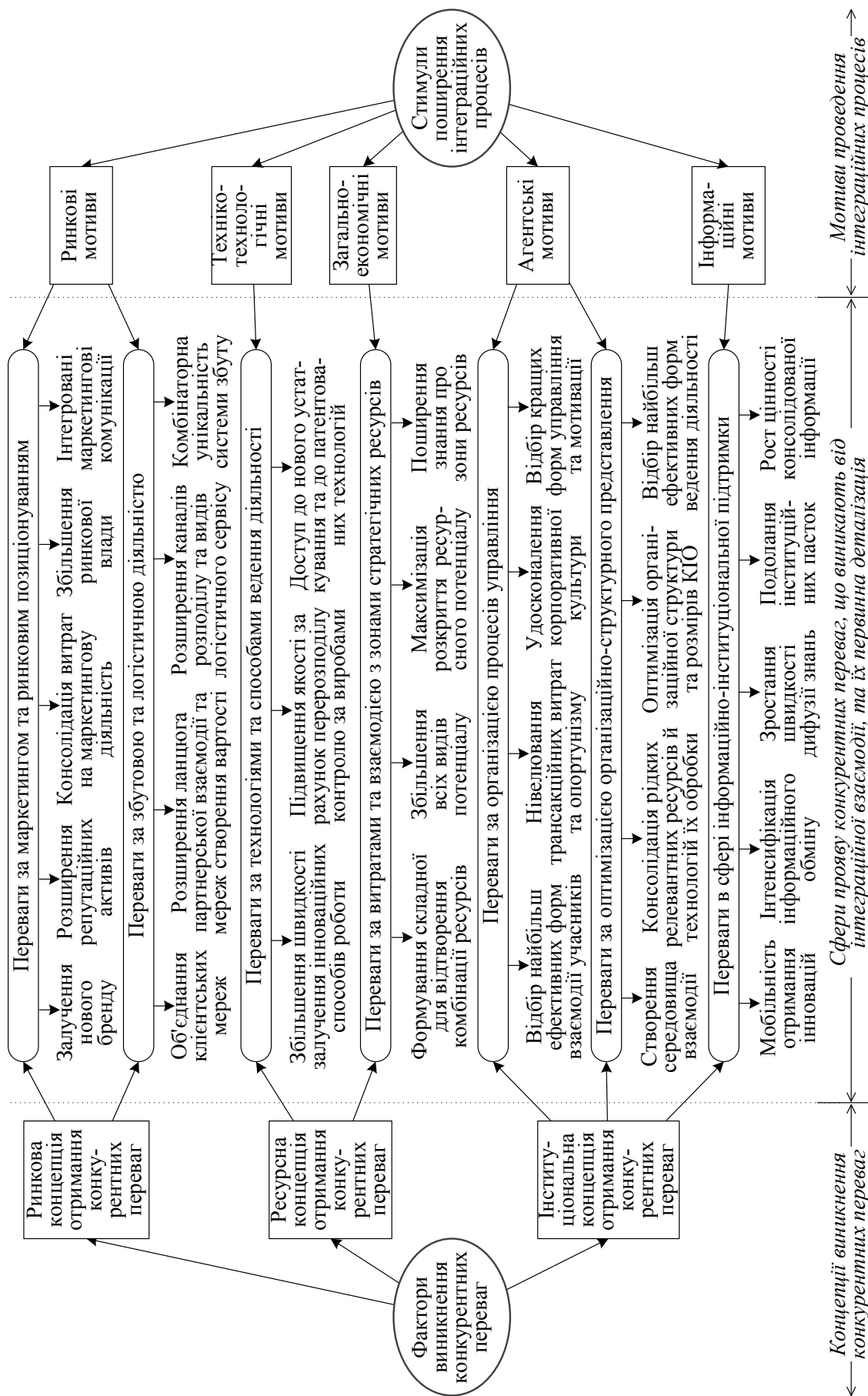

Рис. 1. Деталізоване представлення причини досягнення конкурентних переваг підприємства на інтеграційному підрунті

Таблиця 1

Розкриття конкурентних переваг від інтеграційної динаміки конкурентної переваги за різними типами КІО

Сфера прояву переваг	Загальна характеристика конкурентної переваги та визначення напрямів її впливу на позиціонування КІО	Особливості реалізації конкурентної переваги за різними типами КІО				Ефект синергії від інтеграційної взаємодії учасників КІО
		Окреме підприємство корпоративного типу	Жорсткий інтегрований холдинг	Конгломератне об'єднання на основі майнових відносин	М'яке інтеграційне об'єднання зі спільними цілями	
Переваги за маркетингом та ринковим позиціонуванням	Можлива співпраця з конкурентами чи партнерами за інтеграцією для спільних досліджень цінності, її реклами та стимулювання збуту (ефект «кооперенції»)	Створення унікальних клієнтських рішень на основі поєднання різних видів пропозицій товару	Спільна пропозиція споживчій вартості, унікальні клієнтські рішення залежно від учасників КІО	Витягання компліментарних ефектів у розрізі видів цінності. Доведення якості до корпоративного стандарту	«Пов'язаність продавців» у межах утвореної екологічної та ресурсної ніші. Спільний брендінг. Кастомізація.	Торговий синергізм (синергія інструментів маркетингу та видів пропонованої цінності)
Переваги за збутовою та логістичною діяльністю	Розширення збутової мережі за рахунок партнерів. Залучення до логістичної мережі контрагентів інтеграційним чи кооперативним шляхом. Централізація логістики	Покращення логістичної взаємодії через визначення інституційних норм взаємодії	Вартість до галузевих ланцюгів Покращення логістичної взаємодії	Загальна клієнтська база з можливістю пропозиції унікальної цінності з різних видів бізнесу	Інтеграція до логістичних ланцюгів та мереж створення вартості, визначених у межах території	Торговий синергізм (синергія каналів збуту та логістичних операцій)
Переваги за технологіями та способами ведення діяльності	Конкурентні переваги через зростання завантаження виробничих потужностей, оптимізацію виробничої програми та створення більш ефективних програм спільного навчання персоналу	Ефект масштабу виробництва. Узгодження бізнес-процесів і технологій з ключовими стейхолдерами	Спільне використання виробничих процесів. Ефект масштабу. Глобальна оптимізація виробництва і процесів	Взаємне доповнення й створення нових ключових компетенцій. Дифузія технологій між спорідненими сферами діяльності	Взаємне доповнення і створення нових ключових компетенцій. Ізоморфізм як відбір найбільш ефективних технологій	Операційний синергізм із проявом у вигляді зростання відповідності бізнес-процесів та технологій
Переваги за організацією процесів управління	Конкурентні переваги за рахунок утворення спільних координаційних центрів, які узгоджують операційні рішення та визначають загальні стратегічні орієнтири розвитку КІО	Оптимізація розподілу прав та відповідальності. Проведення реструктуризації як результатів інтеграційних змін	Залучення кращих управлінських практик. Координація взаємодії зі зміню типу координаційного центру	Проведення реструктуризації як результату інтеграційних змін. Формування плоских структур розрізі видів діяльності	Формування плоских управлінських структур, які дають змогу забезпечити гнучке реагування на зміну вимог оточення і клієнтів	Управлінський синергізм як узгодження методів управління та корпоративної культури
Переваги за витратами та взаємодією з зонами стратегічних ресурсів	Оптимізація загального рівня інтегральних витрат корпоративного об'єднання. Максимальна розкриття ресурсного потенціалу всіх учасників КІО. Різні схеми розподілу накладних витрат. Збільшення обсягів партій товарів та сировини з матеріалами	Розкривається лише через оптимізацію взаємодії з постачальниками ресурсів або через притягнення перетворення у холдингове утворення	Переваги від залучення до складу організаційної структури підприємств, які є власниками ресурсів чи певних технологій їх обробки	Переважна орієнтація на фінансові ресурси, коли створюються можливі підтримки окремих видів діяльності конгломерату. Синергія життєвих циклів учасників	Утворення мережних структур навколо тих ресурсів, які в поточний час надають максимальних переваг. Конкурентоспроможність через зростання гнучкості	Операційний синергізм, що проявляється в появі ефекту від об'єднання ресурсно-компетентнісних позицій учасників КІО
Переваги за оптимізацією організаційно-структурного представлення	Інтеграція дає змогу залучити до складу КІО нових учасників і тим самим організаційно переглянути форму інтеграційної взаємодії. Інтеграція дає змогу позбутися непрофільних активів та оптимізувати організаційну структуру й ієрархічну підпорядкованість	Конкурентні переваги як наслідок спільного використання устаткування, спільних запасів сировини та провадження кінгових процесів	Вдосконалення управління внутрішнім ринком капіталу. Оптимізація розподілу корпоративних прав та удосконалення механізму контролю	Підтримка видів бізнесу, що розвиваються, за рахунок «зрлих» учасників конгломерату. Оптимізація розмірів КІО з огляду на рівень витрат та ефективність діяльності	Створення угод щодо вироблення індивідуальних орієнтирів розвитку. Конкурентоспроможність окремих учасників, а м'якого об'єднання загалом	Управлінський синергізм як досягнення узгодженості організаційної структури та виробленої стратегії розвитку КІО
Переваги у сфері інформаційно-інституційної підтримки	Конкурентні переваги від формування спільних інформаційних мереж, обробки наявних даних, визначення спільних напрямів навчання, доступу до інноваційних знань та вироблення інститутів взаємодії	Подолання «проблеми безбілетника». Інтеграційна інформаційного обміну сприяє росту швидкості реакції на запити оточення	Зменшення рівня опортунізму та подолання інформаційної асиметрії. Відбір кращих інститутів та норм і правил взаємодії	Перетик інноваційних знань. Пеглі взаємного підсилення програм навчання. Синергія від залучення знань із суміжних сфер діяльності КІО	Перетик інноваційних знань. Переваги швидкості прийняття рішень в результаті налагодження інформаційного обміну й розширення знань	Інформаційний синергізм (синергія спільних інформаційних джерел та ефект від обміну інформаційним знанням)

Підхід до конкурентного позиціонування	Навколо конкурента з подальшою ескалацією конкурентної боротьби	Пошук партнерів для збільшення ринкової влади та розширення збутової мережі	Залучення учасників зі значним потенціалом. Переваги у технологічній та ресурсній сфері	Стратегія аутсорсингу та відчуження активів з низьким розкриттям наявного потенціалу	Стратегія «зближення з конкурентом». Координація дій у сфері інформаційних переваг
	«На відстані від конкурента» з частковим перетином зони впливу на споживача	Переважає орієнтація на формування спільного інформаційного простору та рефлексію	Реалізація організаційних переваг від відбору кращих практик ведення діяльності	Орієнтація корпоративного управління на відбір ефективних форм взаємодії учасників	Розкриття переваг у сфері маркетингу та логістики. Рефлексивне коригування ринку
	«Нішева» спеціалізація (конкуренція в межах стратегії блакитного океану)	Орієнтація на власні переваги. Ресурсна, технологічна та логістична інтеграція	Створення бар'єрів через інтеграцію зі збутовими мережами та постачальниками	Розкриття ресурсних переваг в частині фінансової підтримки «нішевих» видів бізнесу	Стратегія створення бар'єрів для входження на ринок. Переваги інституціоналізації
	Окреме підприємство корпоративного типу	Жорсткий інтегрований холдинг	Конгломератне об'єднання на основі майнових відносин	М'яке інтеграційне об'єднання зі спільними цілями	
	Форма утворення корпоративного інтеграційного об'єднання				

Рис. 2. Матриця визначення профілю конкурентного позиціонування залежно від перебігу корпоративної інтеграції

той чи інший тип конкурентного позиціонування залежно від жорсткості корпоративної інтеграції. Окрім того, ця стратегічна матриця обґрунтовує вибір тієї чи іншої сфери прояву конкурентних переваг з означених у табл. 1, підпорядковуючи такий вибір особливостям конкурентного позиціонування КІО або окремих учасників об'єднання.

Висновки. Таким чином, у статті досліджено шляхи врахування інтеграційного потенціалу корпоративної взаємодії під час вироблення конкурентної стратегії та конкурентного позиціонування різного роду об'єднань підприємств. Такі шляхи досліджено шляхом співвіднесення ефектів та стимулів старту інтеграційного процесу та факторів формування конкурентного статусу економічного суб'єкта. На основі

зазначеного співвіднесення деталізовано першопричини досягнення конкурентних переваг та визначено систему ефектів синергії інтеграційної взаємодії, яку покладено в основу розроблення інтеграційної стратегії підвищення конкурентоспроможності корпоративних підприємств. При цьому в основу вибору стратегії та параметрів конкурентного позиціонування корпоративних підприємств покладено матричний підхід. Водночас потребує подальшого доопрацювання розкриття змісту введеної системи стратегії конкурентного позиціонування. Також основу подальших досліджень автора становитиме розроблення детального опису кожної із запропонованих стратегічних матриць та їх розширення з урахуванням особливостей організаційно-структурної побудови КІО.

Список використаних джерел:

1. Аутсорсинг: создание высокоэффективных и конкурентоспособных организаций / Под. ред. проф. Б.А. Аникина. – М.: ИНФРА-М, 2003. – 187 с.
2. Богаевская О.В. Американские корпорации: механизмы сохранения лидерства в глобальной экономике / О.В. Богаевская. – М.: ИМЭМО РАН, 2012 – 94 с.
3. Валитова Л.А. Организационная экология: взгляд экономиста / Л.А. Валитова, В.Л. Тамбовцев // Российский журнал менеджмента. – 2005. – Том 3. – № 2. – С. 109–118.
4. Горбатов В.М. Конкурентоспособность и циклы развития интегрированных структур бизнеса / В.М. Горбатов. – Х.: ИД «ИНЖЕК», 2006. – 592 с.
5. Григорьев В.Ю. Синергетический эффект интеграции интересов от-раслевых корпораций и регионального бизнеса как фактор их конкурентоспособности / В.Ю. Григорьев // Проблемы современной экономики. – 2012. – № 1(41). – С. 270–273.
6. Гуцалюк О.М. Мотиви здійснення та активізації корпоративних інтеграційних процесів / О.М. Гуцалюк // Зб. тез доп. Всеукраїнської науково-практичної конференції «Ефективні моделі управління в сучасних умовах: теорія і практика» (Кіровоград, 17 квітня 2015 р.). – КНТУ. – Кіровоград : Ексклюзив-Систем, 2015. – С. 29–31.
7. Иванова Т.В. Выбор предприятий для формирования конкурентоспособной интегрированной бизнес-группы / Т.В. Иванова // Проблемы современной экономики. – 2009. – № 4(32). – С. 120–123.
8. Иванов Ю.Б. Интеграционный розвиток суб'єктів господарювання: теоретичне обґрунтування та організація управління: монографія / Ю.Б. Иванов, А.А. Пилипенко. – Х: ВД Інжек, 2012. – 400 с.
9. Мацоян Д.О. Интеграция как инструмент повышения конкурентоспособности предпринимательских структур в промышленности / Д.О. Мацоян // Вестник ТГУ. – 2012. – № 1(105). – С. 52–52.

10. Піддубна Л.І. Міжнародна конкурентоспроможність підприємства: теорія та механізм забезпечення / Л.І. Піддубна. – Х.: ВД «Інжек», 2011. – 400 с.
11. Прахалад К.К. Майбутнє конкуренції. Творення унікальної цінності спільно з клієнтами / К.К. Прахалад, В. Рамасвами [Пер. з англ. М. Ставицького]. – К.: Видавництво Олексія Капусти, 2005. – 258 с.
12. Радаев В.В. Популяционная экология организаций // Российский журнал менеджмента. – 2005. – Том. 3. – № 2. – С. 99–108.
13. Рубин Ю.Б. Конкурентные позиции участников рынка в конкурентной среде / Ю.Б. Рубин // Современная конкуренция. – 2014. – № 2(44). – С. 121–143.
14. Третьяк В.П. Кластеры предприятий / В.П. Третьяк. – Иркутск: Издательство Байкальского гос. ун-та экономики и права, 2006. – 219 с.

УДК 658.3.07

Дюжев В.Г.,
доктор економічних наук,
професор кафедри організації виробництва і управління персоналом,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»

Сусліков С.В.,
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри організації виробництва і управління персоналом,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»

Бойченко О.І.,
аспірант,
аспірант кафедри організації виробництва і управління персоналом,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»

ВПЛИВ НА ІННОВАЦІЙНУ СПРИЯТЛИВІСТЬ ХАРАКТЕРИСТИК СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Дюжев В.Г., Сусліков С.В., Бойченко О.І. Вплив на інноваційну сприйнятливості характеристик системи управління персоналом. Стаття присвячена аналізу організації і системи управління персоналом (СУП) у сфері промислової автоматизації України на прикладі одного з її передових підприємств production company «OVEN». Аналіз проводився на основі розробленої анкети для опитування серед провідних фахівців підприємства. Зроблені висновки про характер функціонування роботи СУП.

Ключові слова: система управління персоналом, підсистеми, функції, промислова автоматизація.

Дюжев В.Г., Сусліков С.В., Бойченко О.І. Влияние на инновационную восприимчивость характеристик системы управления персоналом. Статья посвящена анализу организации и системы управления персоналом (СУП) в сфере промышленной автоматизации Украины на примере одного из ее передовых предприятий production company «OVEN». Анализ проводился на основе разработанной анкеты для опроса среди ведущих специалистов предприятия. Сделаны выводы о характере функционирования работы СУП.

Ключевые слова: система управления персоналом, подсистемы, функции, промышленная автоматизация.

Dyuzhev V.G., Suslikov S.V., Boichenko O.I. Influence is on innovative favourableness of descriptions of control system by a personnel. This article is devoted analysis organization and control system by a personnel (CSP) in the sphere of industrial automation of Ukraine on the example of one of her front-rank enterprises of production company of «OVEN». An analysis was conducted on the basis of the worked out questionnaire, for questioning among the leading specialists of enterprise. Done conclusions about character of functioning of work CSP.

Key words: control system by, a personnel, subsystems, functions, industrial automation.

Постановка проблеми. Підприємство являє собою сукупність матеріальних і соціальних ресурсів, причому ці ресурси об'єднуються, використовуються, перетворюються у продукцію, комерціалізуються

зусиллями персоналу. Відповідно ефективність його роботи визначає ефективність діяльності підприємства. На кожному підприємстві існує та чи інша система управління персоналом. Однак не скрізь розумі-